

NIEUWSBRIEF

Stichting Natuur- & MilieuPlatform Ermelo

december 2017, jaargang 13, nr. 3

Van het bestuur

*wij wensen u alle goeds voor 2018
met oog voor
de rijke landschappen van Ermelo*

Hierboven ziet u onze nieuwjaarskaart. Om kosten te besparen hebben we deze niet los bijgevoegd, maar in de nieuwsbrief zelf opgenomen. Onze wens is er echter niet minder om.

2017 was een goed jaar. Er is veel bereikt. De werkgroep Duurzaamheid kan terugkijken op een goede 'feestdag' in april (zie vorige nieuwsbrief en website). Bovendien is er veel gaande op het gebied van duurzaamheid. Er waren drie gemeentevergaderingen met als thema Ermelo 2030 Energieneutraal. Er is een laagdrempelig duurzaamheidsloket gekomen. Nieuw zijn de plannen over het aanbieden van warmtescan-mogelijkheden als bewustwording voor gerichte woningisolatie. Het is duidelijk dat van de huidige 3000 TJoule energie-omzetting zo'n 1000 TJoule door isolatie en andere energiebeperkende maatregelen bereikt moet gaan worden. De rest zal door grootschalige duurzame energie-opwekking geleverd moeten gaan worden. Op 27 januari schenken we aandacht aan de diverse mogelijkheden en de daarbij komende voor- en nadelen. Verder zijn we met anderen bezig met een natuurtuin (zie deze nieuwsbrief en website) en met een project bij de uitloop van de Volenbeek in het Randmeer. Bij beide projecten zijn studenten van Aeres Hogeschool uit Almere betrokken.

De Opendeur themapresentaties worden ook steeds meer en meer bezocht. Een stimulans voor ons om door te gaan. Bijgevoegd is de nieuwe overzichtsfolder.

De Witte Heide ondergaat een kleine verbouwing om u nog beter van dienst te kunnen zijn.

Rest ons nog u goede feestdagen en een duurzaam 2018 te wensen. Maar bovenal een goede gezondheid en energie voor een goede samenleving.

Een greep uit de agenda:

◆ 27 januari	Opendeur NMP Ermelo Energieneutraal	De Witte Heide 10.00 - 12.30 uur
◆ 24 februari	Opendeur NMP De kosmos	De Witte Heide 10.00 - 12.30 uur
◆ 24 maart	Opendeur NMP De moestuin	De Witte Heide 10.00 - 12.30 uur
◆ 26 mei	Opendeur NMP De bij	De Witte Heide 10.00 - 12.30 uur

Themapresentatie tijdens de Opendeur om 10.30 uur

Ons nieuwste boekje 'Wandeling over de gemeentelijke begraafplaats Koningsvaren' laat bijzondere, oude bomen en coniferen zien op Begraafplaats Koningsvaren. Het is niet zo voor de hand liggend om over een begraafplaats te gaan wandelen: het is toch een plek verbonden met verlies, rouw en verdriet. Toch kan zo'n park met laatste rustplaatsen ook een mooie plek bieden voor overpeinzingen. Dit geldt des te meer als zo'n locatie verbonden is met een rijke historie aan verhalen. Deze uitgave geeft het honderdjarig bestaan van de begraafplaats een groene en cultuurhistorische dimensie.

Groene wortels

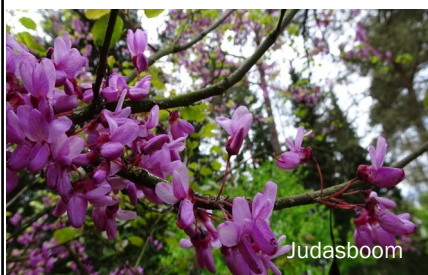
Het routeboekje is ontstaan uit het 100-jarig jubileum van de begraafplaats. Een groepje liefhebbers waaronder Aart Jongekrijg, Aalt van Loo, Bert van Polen en Peter van der Velde bedachten in 2016 een mooi jubileuminitiatief: een bomenwandeling over de begraafplaats van Ermelo. De vier initiatiefnemers hebben groene wortels en kennen elkaar al langer: zij werkten ooit allen bij boomkwekerij Tonsel in Harderwijk. Peter van der Velde liep daar ruim 35 jaar geleden stage. De mannen waren benieuwd welke van de bomen die ze daar ooit hadden geplant er nog stonden. Dus maakten ze een wandeling over de begraafplaats en gingen ze aan de slag met het wandelrouteboekje dat in september van dit jaar werd gepresenteerd.

Indrukwekkend

In het oudste gedeelte van de begraafplaats kwamen ze indrukwekkende exemplaren van zilversparren, douglassen en coniferen tegen. Maar Koningsvaren biedt meer bijzonders: denk aan de doodsbeenderenboom, de judasboom, geelhout, kwartjesbeuk, balsemzilverspar, Chinese gummiboom, sneeuwklakjesboom, zakdoekjesboom, Japanse witte den en de parasolden. Wel 128 van de in totaal duizend aanwezige bomen en coniferen kregen een nummer dat duidelijk zichtbaar is vanaf de looppaden. De beschrijvingen van de bomen met de eigenschappen en bijzonderheden zijn in het routeboekje terug te vinden. Zowel de wetenschappelijke als de Nederlandse naam werd daarbij genoteerd. De prachtige foto's van onder meer Hans Pieters en het mooie gedicht van dominee Troost over de naam Koningsvaren maken het routeboekje helemaal af.

Aalt, Bert, Aart en Peter

Judasboom

Als u er een wandeling wilt maken, schaf dan het boekje aan: voor € 3,50 is het te koop bij het VVV in Ermelo en bij boekhandel Riemer en Walinga in Ermelo. Het is de combinatie tussen natuurschoon, historie, grafmonumenten en bekende Ermeloërs die mensen aanspreekt en deze route een meerwaarde geeft.

Sneeuwklakjesboom

word donateur van de Stichting NMP minimaal € 15,00 per jaar

Als het te koud wordt om de winkeldeuren open te houden, gaat het NMP weer op pad om gratis bordjes OPEN/DICHT aan te bieden aan de winkeliers in de Stationsstraat en De Enk. Uiteraard alleen in die situaties waar de winkel een deur heeft die redelijkerwijs door de klant open en dicht gedaan kan worden. Met een dichte deur blijft de warmte behaaglijk binnen en dragen winkeliers bij aan het Ermelose streven naar energie-neutraliteit, terwijl toch duidelijk gemaakt wordt dat de winkel OPEN is.

Zo langzamerhand raken de oude bordjes van de destijds gehouden landelijke actie op. Met hulp van sponsor Accent Communicatiemakers Putten en toch nog een flink bedrag eigen geld, heeft het NMP nieuwe bordjes laten maken en zijn nieuwe haakjes aangeschaft. De foto laat zien dat de uitvoering maar een klein beetje is veranderd.

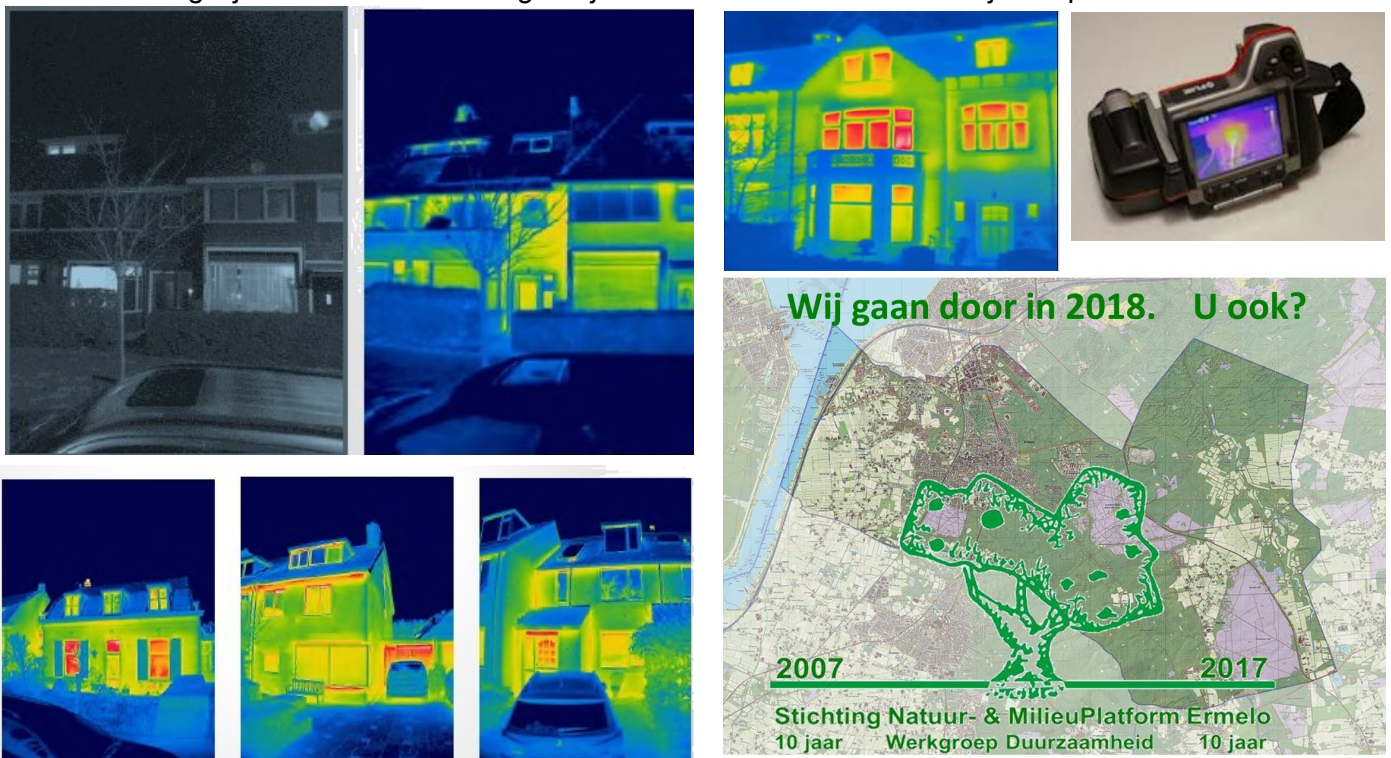
Vooralsnog zullen oude bordjes zolang ze er nog knap uitzien, wel in gebruik blijven.

Ook winkels buiten het centrum van Ermelo kunnen een bordje aanvragen via info@nmpermelo.nl.

De warmte binnen houden

In de gemeente Ermelo wordt per jaar zo'n 3000 TJoule energie omgezet. De doelstelling is om in 2030 zo'n 1000 TJoule energie minder nodig te hebben door verlaging van het energieverbruik. Met deze cijfers kwam het onderzoeksbureau OVERMORGEN op de drie informatieavonden die de gemeente had georganiseerd over dit thema. Deze energieverbruikverlaging zal voornamelijk gerealiseerd moeten worden door gedragsverandering van de burger en isolatie van gebouwen. In het kader van het laatste heeft de werkgroep duurzaamheid zich laten voorlichten over het gebruik van warmtescans. Met behulp van deze scans kan de burger verantwoorde voorlichting krijgen over de mogelijkheden om de woning te isoleren. Dit lijkt op het oog eenvoudig, maar niet alleen een goede scan maken vereist professionaliteit, ook het interpreteren daarvan. Aandachtspunten zijn: het is een momentopname; zijn de condities binnen bekend; zijn de condities buiten optimaal. Ook is het gedrag van de bewoner van belang. Veel thuis, grote warmtebehoefte e.d. Een koud deel kan inhouden dat het goed geïsoleerd is, maar kan ook betekenen dat er op het moment van opname niet gestookt wordt. Vaak wordt er tegelijk met een warmtescan ook een gewone foto van het pand gemaakt. Projecten om hele wijken ineens te scannen lopen tegen privacy-regels aan. Een warmtescan is wel heel handig als communicatiemiddel en een stimulans om over te gaan tot isolatie en gedragsverandering. De werkgroep duurzaamheid gaat met de gemeente kijken wat de mogelijkheden zijn om de burger bewust te maken van isolatiemogelijkheden van de woning. 27 januari komt de warmtescan bij de Opendeur aan de orde.

Bekijk de website

www.nmpermelo.nl

Wij verwerken in onze welbekende serie wandel- en fietsrouteboekjes veel historische informatie. Daarbij komen we ook niet-officieel vernoemde straten, stegen, pleinen en paden tegen die in de volksmond wel een naam hebben.

Volksnamen

Grolserfwegje

Boerderij Grols Erf stond in Horst, op het erf is een nieuw huis met opstallen gebouwd, daarna is de oude boerderij afgebroken. Het huidige fietspad, wat in de volksmond de naam Grolserfwegje heeft, is aangelegd over een oud pad wat over het boerenerf liep. Nu is het een mooie verbinding tussen Horsterweg en Buitenbrinkweg. Op oude kaarten is de naam van de boerderij terug te vinden.

Grolserfwegje langs boerderij Grolserf

Kruipad

Op de kruising van de Drieweg/Spielderweg/Dodenweg begint het Kruipad, het fietspad komt uit in Garderen. Daar heeft het de officiële naam Kruipad. Op veel fietskaarten staat het ook zo aangegeven.

16 JUNI 1997 SCHILDER'S NIEUWSBLAD

Ongestoord genieten van natuurschoon

Kruipad tussen Garderen en Drie voor bewoners en recreanten

VELUWE - Met een feestelijk tintje hebben de wethouders E. van de Beek en H. van Boven van respectievelijk de gemeenten Ermelo en Barneveld, afgelopen week, het fietspad tussen Garderen en Drie officieel geopend. Zij deden dit door een straatnaambord Kruipad te bevestigen aan het begin van het nieuwe fietspad.

Het bord en het bevestigingsmateriaal moesten zij zelf meebrengen en een kruisgen. Daarna stante iederen op de fiets om zelf te ervaren dat dit mooie vliegende pad een genot is om te fietsen. Extra aantrekkelijk is dat het gebied geheel autovrij is, ook brommers komt men niet tegen. Fietsen is de enige kans om ongestoord van het veld te genieten, met de kans op een ontmoeting met het wild.

Mer wat beperkingen was het altijd al een mooi pad, met een grote recreatieve waarde. Het pad slingert dwars door het eeuwenoude Spielderbos, voeg al jaren om verbetering van dit pad. In goede samenwerking en met gezamenlijke inzet van middelen ten met gelden van de provincie) hebben Staats- en voertuigen de landbouwdoelbos-

men van de boswachterij Andrijsz, leerde het vroegere leen- grondpad nog wel eens problemen op. Vooral door de heiling was het pad niet altijd even goed begaanbaar.

Verbetering
Door het vernieuwde fietspad behoort het zandrijke Kruipad tot het veld. De plaatselijke bevolking, vaak bij monde van Garderen Belang, voeg al jaren om verbetering van dit pad. In goede samenwerking en met gezamenlijke inzet van middelen ten met gelden van de provincie) hebben Staats- en voertuigen de landbouwdoelbos-

schap Veluwe is dit pad nu van een gelopen verandering voorzien. De afgelopen weken is al gebouwd dat het voorren in een duidelijke behoefte er wordt een zeer druk gebruik van gemaakt. Het is dan ook een prima alternatief voor de gewaardeerde route langs de Garderen- wege over Speeld en Houtdorp. Inwoners, maar ook dagjesmensen of verblijfsrecreanten kunnen nu vlieger fietsen in een fraaie omgeving. Er is ook hupsa geen betere manier om te genieten van het veld natuurschoon dat de Veluwe biedt.

Attraktiepad
Het afgelopen jaar is behalve aan dit fietspad ook gewerkt aan de kwaliteitsverbetering van de overige recreatieve voorzieningen in het Speelderbos. De Recreatiegemeenschap Veluwe, als beheerder van een imposant netwerk van fietspaden, is trots dat dit 3,5 kilometer lange atik nu is voltooid. Want het Kruipad was en is bovendien een belangrijke schakel in het Attraktiepad Harderwijk. Dit is een beschied netwerk van bewegwijzerde fietsroutes (heen en terug) tussen oconcentraties van vakantieparken en toeristische attracties. Het idee hiervoor is ontwikkeld in het kader van het mobiliteitsplan Veluwe. Doel is het terugkoppelen van het at-

traktiepad. Het is voor het eerst in 1995 toegepast in de omgeving van Apeldoorn.

In 1996 is een tweede Attraktiepad gereedgesteld in de omgeving van Harderwijk-Ermelo-Patten. Het zijn fietroutes bewegwijzerd tussen meerdere verblijfsgebieden waaronder Krosdijkhuizen, Nieuwerveeld, Drie/Garderen en Strikel en attracties als het Dolfinarium en de stranden Hoet en Balde. Het is al gebouwd dat verblijfsrecreanten het Attraktiepad zien als een goede en snelle manier om op de fiets een toeristische attractie op de Veluwe te bezoeken.

Het Kruipad tussen Drie en Garderen. Links vermeld als Karpad.

Haspelpad

Dit pad loopt van de Jacob Catslaan richting Harderwijk en komt uit op de Leuvenumseweg. Op Harderwijks grondgebied heeft het pad wel de officiële naam Haspelpad.

Koesteeg

De zandweg vanaf de Jacob Catslaan richting de Staringlaan - Haspel heet in de volksmond Koesteeg, het deel wat in het verlengde ligt op Harderwijks grondgebied heet officieel ook Koesteeg. In 1991 is het naastgelegen recreatieve fietspad zonder naam aangelegd.

Niet-officiële namen

Ook diverse pleinen en speelplaatsen hebben niet-officieel vernoemde namen zoals:

Het Pauwenplein, 't Weitje, Mussenplein, Indianenbos/Hondenkuil, De Groene Enk, Het Kwetternestveld en Het Haegenveld. Er zijn ook al plekken die wel een officiële naam hebben gekregen, zoals **Arie van der Meijdenplantsoen** en de **Plas van Beek**. Dit jaar kreeg de gemeentelijke begraafplaats de naam **Koningsvaren**. Enkele jaren geleden zijn ook de gemeentelijke bos- en heideterreinen van bebording voorzien met hierop de gebiedsnaam.

Door het Veldwijkerbos lopen ook oude paden, twee paden worden veel gebruikt door fietsers en wandelaars. Eén is evenwijdig aan het spoor vanaf de Horsterweg richting Julianalaan, op een oude ansichtkaart wordt dit pad **Baron van Heemstralaan** genoemd. De andere, in de volksmond **Zwartepad** geheten, loopt vanaf de rotonde Horsterweg/Klinkertlaan richting Kolbaanweg/Oude Nijkerkerweg (die laatste was voorheen de Van Pallandtlaan).

Linksboven: Baron van Heemstralaan langs de spoorlijn
 Linksonder: Horsterweg met links Baron van Heemstralaan

Gewijzigde namen

Wegen, paden en andere openbare ruimten hebben soms al lang dezelfde naam, andere zijn al eens van naam veranderd. Een gedeelte van de huidige Fokko Kortlanglaan had de naam Koesteeg. Een krantenbericht uit 1938 geeft dit aan. In de volksmond wordt de naam Koesteeg nog wel gebruikt.

De heer Dekker kan zich er niet mee vereenigen dat de Koesteeg, de naam van Fokko Kortlanglaan gekregen heeft. Men kan hier heelemaal niet van een laan spreken, er staat geen enkele boom.

ERMELLO.
 — Uit het verslag van het bij het gesprokene in de raadsvergadering van 12 Febr. door den heer Dekker hebben sommigen begrepen, dat genoemd raadslid bedenking had geopperd tegen de wijziging van den naam Koesteeg in Fokko Kortlanglaan. Dit is echter geenszins 't geval; de heer D. gaat met de naamsverandering accoord. Hij heeft echter willen zeggen, dat er van een laan geen sprake is, daar de beplanting ontbreekt. Als er van een laan gesproken wordt, zegt het raadslid terecht, moeten er ook kenteekenen zijn, die den weg tot een laan maken.
 Op verzoek van den heer D. geven wij gaarne deze nadere toelichting.

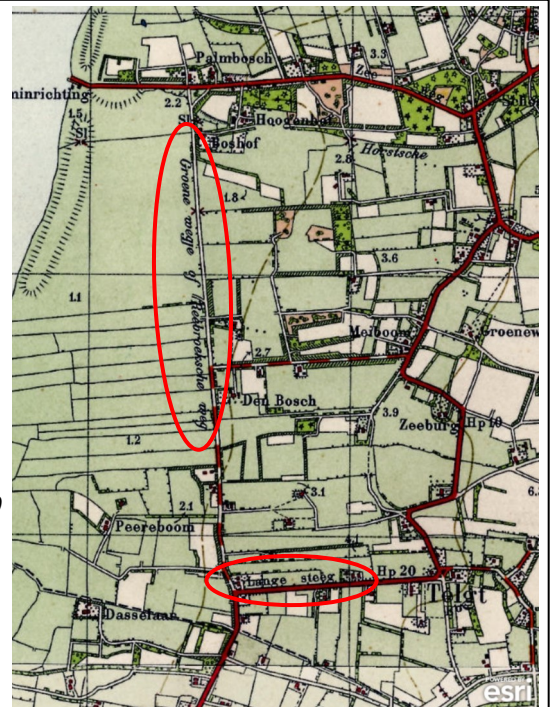
1935

Ook de naam **Lieksteeg** of **Lijkweg** is bekend in Ermelo. Deze naam werd gebruikt voor belangrijke wegen waar rouwstoeten gebruik van maakten naar kerk en de begraafplaats. Voorbeelden zijn de huidige Torenlaan en een deel van de Telgter-Buurtweg en Buitenbrinkweg.

1920

1920

De Horsterweg heette vroeger Veldweg.

Voorbeelden van gewijzigde naamgeving in de buurtschap Telgt zijn de Riebroekseweg en Riebroekersteeg. Deze werd ook wel Groenewegje genoemd en een deel van de Nijkerkerweg had de naam Lange Steeg.

Oproep

Veel straten hebben een naam gekregen die verwijst naar oude namen van gebieden en gronden op deze locaties. Zo is deze historische aanduiding mooi bewaard gebleven. Het zou mooi zijn als dat ook voor de anderen gaat gelden.

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders van Ermelo voorgesteld:

- De niet-officieel vernoemde straten, stegen, pleinen en paden etc. officieel de naam te geven waaronder ze in de volksmond als zodanig bekend staan.
- Deze naamgeving ook vast te leggen in o.a. de plattegronden.
- Deze straten, stegen, pleinen en paden een officieel (straatnaam)bord te geven.

Reageren:

Heeft uw aanvullende informatie of beeld- of kaartmateriaal over verdwenen of historische straatnamen, stuur dan een mail naar info@nmpermelo.nl.

Jammer

Deze CO₂-opnemende bomen hebben plaats moeten maken voor CO₂-producerende auto's. Voor de verkeersveiligheid was er een fietspad door het bos aangelegd. Daarnaast moest er nog een weg komen die er in feite al lag (De Oude Nijkerkerweg links bij lantaarnpaal ↓).

Er is een mooi begin gemaakt met het opknappen van de Natuurtuin in wording aan de Zandkampweg aan de rand van Ermelo-West. Zaterdag 25 november gingen de leden van Werkgroep Landschapsbeheer van de KNNV aan de slag met het knotten van elzen en wilgen en maaiden ze bramen af. Hulde voor deze inzet, want daarmee ligt een gedeelte van het terrein rond de vijver er weer opgeruimd bij.

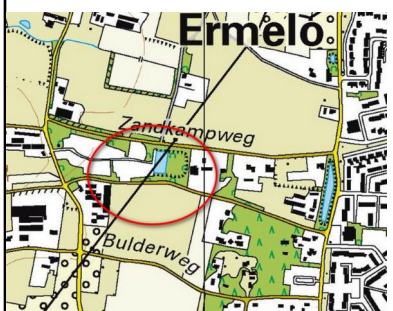
Opknappen en omvormen

Het gebied De Zandkamp ligt tussen de Zandkampweg en de Konijnenwal in Ermelo (toegang via de Arendlaan en vervolgens de Konijnenwal). In het gebied ligt op dit moment de visvijver, het Pelserspad (klompenpad) loopt er doorheen, er is een zandwal, een bijenstal en 's zomers een bloemenweide. De twee laatsten zijn in beheer bij de heer Van den Broek, imker. Het is de bedoeling om het gebied naast en rondom de visvijver op te knappen en om te vormen tot een Natuurtuin. Nieuwe struiken en planten kunnen dan ruimte bieden aan insecten, vogels, kikkers, hagedissen enzovoorts. Daarnaast zijn er ideeën om de visvijver op te knappen en een wandelpad er rondom en een steigertje erin aan te leggen. Zo wordt het aantrekkelijker voor educatie aan schooljeugd en zal een mooi wandelgebiedje kunnen ontstaan. In de werkgroep Natuurtuin De Zandkamp, ontstaan vanuit de Stichting Natuur- en MilieuPlatform (NMP) Ermelo zitten imkers, vertegenwoordigers van de hengelsportvereniging De Snoek, de KNNV Noordwest Veluwe, het Pelserspad (klompenpad) en de buurtvereniging Horst en Telgt.

Studenten maken plan

Handen uit de mouwen is een goede start, maar er komt meer bij kijken. Een uitgewerkt plan zal helpen om in kaart te brengen hoe de omvorming naar een natuurgebiedje het beste aangepakt kan worden. Daarom is hulp ingeroepen. Maandagmorgen 21 november was het koud en nat, maar 6 HBO-studenten Toegepaste Biologie van Aeres Hogeschool uit Almere zijn wel wat gewend. Leden van de werkgroep ook, dus gingen Dick Dooijewaard, Ineke Jonker, Ferry Schaap en Gert Schuurman het veld in. Het terrein aan de Zandkampweg werd verkend en er werden water- en bodemonsters genomen. De studenten gaan een projectplan maken om de natuurtuin te kunnen realiseren. Het idee is om het klompenpad dat door dit terrein loopt te versterken. Het doel is een landschapspareltje met inheemse flora en fauna zoals deze oorspronkelijk in dit gebied voorkwamen. Het geheel sluit mooi aan bij de inzet van buurtbewoners, een initiatief dat prima past in gemeentelijke ideeën over inzet van bewoners in het openbare groen.

Wilt u meedenken of meehelpen, neem dan contact op via info@nmpermelo.nl of tel. 55 41 26.

Studenten denken ook mee over Delta Strand-Horst

De studenten van Aeres Hogeschool uit Almere hebben met Bert Stoter ook een oriëntatiebezoek gebracht aan het natuurgebied Strand-Horst.

Ter plaatse, bij de uitloop van de Volenbeek, is met veel enthousiasme gebrainstormd over de potentiële mogelijkheden en uiteraard ook over de onmogelijkheden (het geluid van de A-28 is zo'n belemmering), die het terrein biedt. De volgende fase is het inventariseren van mogelijke maatregelen en het wegstrepen van 'wat echt niet haalbaar is', resulterend in een voorlopig projectplan.

Dit is de eerste stap in de totstandkoming van een herinrichtingsplan voor het toekomstige beschermde natuurgebied. De doorloop van het totale project is 10 weken.

Sinds begin oktober bezetten wij elke donderdag van 17.00 uur tot 20.00 uur het Duurzaamheidsloket in het gemeentehuis van Ermelo.

Wij helpen mensen met antwoorden op vragen die zij hebben op het vlak van duurzaamheid. Dit heeft hoofdzakelijk betrekking op het besparen van energie. Het gaat dan om het opwekken van energie zoals stroom en warmte voor eigen gebruik, dan wel voor het collectief. De start was rustig maar van lieverlee weten steeds meer mensen het loket te vinden. Veel vragen gaan over isolatie van huizen en de subsidie- en leningsmogelijkheden. Zonnepanelen staan erg in de belangstelling, vaak ook in combinatie met zonneboilers, soms ook gecombineerd met de bestaande verwarmingsinstallatie.

Veel bezoekers willen graag advies van een onafhankelijke organisatie zoals de combinatie gemeente en het NMP. Ook dat kunnen wij bieden middels onze energiecoaches die dan maatwerkadvies leveren door ter plaatse de situatie op te nemen.

Fijn is het te ervaren dat het steeds drukker wordt op donderdagavond. Komt u ook langs?

Opendeur 27 januari

energieopwekking
windmolens
zonnepanelen
bio-vergisting
isolatie
spouwmuur
ramen
vloer
verwarming
verlichting
warmtescan
loket

Opendeur
Kerklaan 5a (zij-ingang) Ermelo
27 januari 2018
Presentatie om 10.30 uur
Ermelo energieneutraal

2030
De Witte Heide geopend 10.00 – 12.30 uur
toegang gratis
informatie: www.nmpermelo.nl
koffie en thee

**SAMEN NAAR EEN
DUURZAMER ERMELO**

Stichting Natuur- & MilieuPlatform Ermelo

Contactgegevens:
Gert Schuurman
Zwaluwstraat 47
3853 CB Ermelo
Tel.: 0341 55 41 26
Website:
www.nmpermelo.nl
E-mail: info@nmpermelo.nl
Twitter: @nmpermelo
IBAN: NL 76 RABO
0397756402

Heeft u een Biocom die buiten gebruik is of wilt u graag een Biocom hebben?

Voor nadere informatie en contact: info@nmpermelo.nl of telefoon (0341) 495212 of 560682

Wergroep Thuiscomposteren
troubleshooters voor composteren
en makelaars cv (compostvaten)

Advies energiebesparing of zonnepanelen.
Geheel vrijblijvend en niet gebonden:

Piet de Zwarte
Lid van de werkgroep Duurzaamheid
pdezwart@xs4all.nl
telefoon 06 30 08 82 05

OPROEP

De Stichting zoekt vrijwilligers die willen meehelpen in de buitenlessen van onze projecten.
Belangstelling? info@nmpermelo.nl of tel. (0341) 554126